

Aan: College van B&W van Nederweert
Postbus 2728
6030 AA Nederweert

Betreft: Zienswijze betr. ontwerp-Omgevingsvergunning aan Kuilstraat 17, 6035 AW Ospel
(Uw kenmerk: Z2023-00000458)

Geacht College,

Voor Kuilstraat 17 te Ospel hebt u op 8-5 een ontwerp-besluit genomen betreffende het veranderen van een varkenshouderij.

Werkgroep Behoud de Peel dient daaromtrent deze zienswijze in:

U heeft de stalemissies berekend met toepassing van de emissiefactoren uit de Regeling Ammoniak en Veehouderij (Rav). Deze factoren mogen echter alleen maar gehanteerd worden wanneer deze de vereiste zekerheid bieden. Zie de uitspraak ECLI:NL:RVS:2022:2557, r.o. 6.2. In het geval van de in de onderhavige vergunning gebruikte combiluchtwassers wordt die zekerheid niet geboden.

De totstandkoming van de Rav-emissiefactoren kent belangrijke gebreken, die de Commissie Deskundigen Meststoffenwet benoemt in de analyse van 18 juni 2020.

Voor combiluchtwassers worden de tegenvallende prestaties bovendien bevestigd door het onderzoek: 'Evaluatie geurverwijdering door luchtwassystemen bij stallen. Deel 2: Steekproef rendement luchtwassers in de praktijk' van maart 2018.'

In een recentere rapportage van de WUR van november 2021 "*Onderzoek naar verbeterpunten voor combi-luchtwassers in de praktijk*" wordt bovendien bevestigd dat de goede werking van de luchtwassers afhankelijk is van waarborgen die niet in de BWL-leaflets of in het Activiteitenbesluit staan.

Zie ook de uitspraak van de rechtbank Oost-Brabant, ECLI:NL:RBOBR:2022:21 en die van de rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2022:891.

Er kan daarom niet op basis van een berekening met de Rav-emissiefactoren voor combiluchtwassers de conclusie getrokken worden dat de stikstofdepositie niet toeneemt. Het is dus niet zeker dat er geen significante effecten optreden in de reeds zwaar met stikstofoverbelaste Natura 2000-Peelgebieden.

In het rapport "Evaluatie geurverwijdering door luchtwassystemen bij stallen van de Wageningen Universiteit / Deel 2: Steekproef rendement luchtwassers in de praktijk door: R.W. Melse, G.M. Nijeboer, N.W.M. Ogink", staat op blz. 9:

Uit de studie bleek het volgende:

* De prestatieniveaus van de onderzochte chemische en biologische wassers lagen dicht in de buurt van de Rgv- en Rav-reductieniveaus en weken daar niet aantoonbaar van af. Het prestatieniveau van de in deze steekproef onderzochte combi-wassers was echter aanzienlijk lager dan het Rgv- en Rav-reductieniveau. **Het overall gemiddelde geurverwijderingspercentage van de combi-wassers bedroeg met 40% slechts de helft van het verwachte gemiddelde Rgv-reductieniveau (81%). Voor ammoniakverwijdering was het verschil, met een gemiddeld gemeten percentage van 59%, wat minder groot t.o.v. het verwachte Rav-percentage (85%), wat betekent dat het verwijderingsniveau meer dan een kwart lager was dan het verwachte prestatieniveau volgens de Rav-normering.** Op dit moment is niet voldoende duidelijk waarom combi-wassers minder geur en ammoniak verwijderden dan het Rgv- en Rav-reductieniveau. Onderstaand worden 3 mogelijke oorzaken besproken:

Dit betekent voor de ammoniakuitstoot het volgende: Een combiluchtwasser zou 85% ammoniak moeten verwijderen, maar verwijdert gemiddeld slechts 59% ammoniak. Dat betekent dat de stal dus gemiddeld gezien $(1-0,59)/(1-0,85) = 2,7$ keer (= +170%) meer uitstoot dan wat op papier staat.

Als we deze onbetrouwbaarheid in de berekeningen meenemen, zowel voor de onbetrouwbare luchtwassystemen in de huidige situatie (D 1.3.12.4) als in de aangevraagde situatie (D 3.2.15.4), dan is de ammoniakuitstoot als volgt (rechtse, geel gemarkeerde kolom):

	code stal	# dieren	AMMONIAK		GEUR		FIJNSTOF		AMMONIAK	
			emissie/dier/jaar [NH3 kg]	Totaal kg/jaar NH3	Emissie factor Oue/s	Totale emissie Oue/s	Emissie factor gr/jaar	Totale emissie kg/jaar	correctie factor lucht wasser	Totaal kg/jaar NH3
Vergunning per 9 september 2014										
1 Guste- en dragende zeugen	D 1.3.12.4	184	0,63	115,92	10,3	1895,2	35	6,44	170%	312,98
2 Guste- en dragende zeugen	D 1.3.12.4	118	0,63	74,34	10,3	1215,4	35	4,13	170%	200,72
3 Guste- en dragende zeugen	D 1.3.7	46	1,3	59,8	13,1	602,6	113	5,198	0%	59,80
3 Gespeende biggen	D 1.1.10	504	0,21	105,84	5,5	2772	48	24,192	0%	105,84
3 Opfokzeugen	D 3.2.9	30	0,9	27	16,1	483	99	2,97	0%	27,00
3 Dekberen	D 2.2	2	1,7	3,4	13,1	26,2	117	0,234	0%	3,40
4 Kraamzeugen	D 1.2.5	176	3,2	563,2	27,9	4910,4	160	28,16	0%	563,20
4 Gespeende biggen	D 1.1.3	596	0,15	89,4	5,4	3218,4	56	33,376	0%	89,40
5 Volwassen paarden	K 1.100	4	5	20		0		0	0%	20,00
6 Fokstieren en overig rundvee	A 7.100	25	6,2	155		0	170	4,25	0%	155,00
		1685		1213,9		15123,2		108,95		1537,34
Ontwerp omgevingsvergunning Z2023-0000458										
3 Vleesvarkens	D 3.2.15.4	562	0,45	252,9	12,7	7137,4	31	17,422	170%	682,83
4 Vleesvarkens	D 3.2.15.4	1725	0,45	776,25	12,7	21907,5	31	53,475	170%	2095,88
5 Volwassen paarden	K 1.100	4	5	20		0		0	0%	20,00
6 Fokstieren en overig rundvee	A 7.100	14	6,2	86,8		0	170	2,38	0%	86,80
		2305		1135,95		29044,9		73,277		2885,51
		36,80%		+/- -6,42%		+/- 92,06%		+/- -32,74%		+/- 87,69%

Tabel 1

De ammoniakuitstoot wordt in dit geval verhoogd van 1.537,3 kg/j in de vigerende Omgevingsvergunning naar 2.885,5 kg/j in de nu in ontwerp vergunde situatie.

In de vigerende natuurvergunning (Wnb) voor Kuilstraat 17, d.d. 2 april 2015 (Zaaknummer: 2014-0787), is het volgende vergund:

Type	Code Stal	Aantal dieren	Emissie (kg NH ₃ / dier / jaar)	Totaal (kg NH ₃ / jaar)
Gespeende biggen	D 1.1.10.2	504	0,23	115,9
Gespeende biggen	D 1.1.3.1	596	0,13	77,5
Kraamzeugen	D 1.2.5	176	3,20	563,2
Guste- en dragende zeugen	D 1.3.12.4	302	0,63	190,3
Guste- en dragende zeugen	D 1.3.7	46	1,30	59,8
Dekberen	D 2.2	2	1,70	3,4
Opfokzeugen	D 3.2.9.2	30	1,10	33,0
Paarden, volwassen (3 jaar en ouder)	K 1	4	5,00	20,0
Fokstieren en overig rundvee	A 7	25	9,50	237,5
			Totaal	1.300,6

Ook in die Wnb-vergunning is een combiluchtwassysteem vergund (stal met code D 1.3.12.4). Indien daarvoor eveneens gecorrigeerd wordt met +170%, dan wordt de ammoniakuitstoot 1624 kg/j:

Wnb-vergunning – situatie per 2 april 2015

	code stal	# dieren	AMMONIAK		AMMONIAK	
			emissie/dier/jaar [NH ₃ kg]	Totaal kg/jaar NH ₃	correctie factor lucht wasser	Totaal kg/jaar NH ₃
Gespeende biggen	D 1.1.10.2	504	0,23	115,92	0%	115,92
Gespeende biggen	D 1.1.3.1	596	0,13	77,48	0%	77,48
Kraamzeugen	D 1.2.5	176	3,2	563,2	0%	563,20
Guste- en dragende zeugen	D 1.3.12.4	302	0,63	190,26	170%	513,70
Guste- en dragende zeugen	D 1.3.7	46	1,3	59,8	0%	59,80
Dekberen	D 2.2	2	1,7	3,4	0%	3,40
Opfokzeugen	D 3.2.9.2	30	1,1	33	0%	33,00
Paarden	K 1	4	5	20	0%	20,00
Fokstieren en overig rundvee	A 7	25	9,5	237,5	0%	237,50
		<u>1685</u>		<u>1300,56</u>		<u>1624,00</u>

Door de onbetrouwbaarheid van combiluchtwassystemen kan niet met zekerheid worden gesteld dat de beoogde verandering in de varkenshouderij niet tot een emissieoverschrijding van de Wnb-vergunde 1.300,6 kg NH₃ / jaar (gecorrigeerd 1.624,0 kg/j) gaat leiden. Zoals wij hierboven in onze berekening hebben laten zien (zie tabel 1) kan de emissie oplopen tot 2.885,5 kg/j, indien het combiluchtwassysteem niet de beloofde 85%, maar slechts 59% zou reduceren.

De rechtbank Oost-Brabant schrijft over de inzet van combiluchtwassers het volgende (ECLI:NL:RBOBR:2022:21 – 11 januari 2022):

“De rechtbank ziet op basis van de discussie op de zitting alsmede argumenten in andere zaken en de informatie in het laatste WUR-rapport en de Kamerbrief, in lijn met haar tussenuitspraak van 9 april 2021, aanleiding om op de volgende manier tegen de zaak aan te kijken. Op basis van het WUR-rapport en het aan de hand daarvan gestelde onder rechtsoverweging 8.5 is de rechtbank van oordeel dat de verwijzing naar de Rav onvoldoende zekerheid biedt dat toepassing van de daarin genoemde combiluchtwassers ook leidt tot de in de Rav genoemde ammoniak emissiereductie. De oplossingen in het WUR-rapport zijn (nog) niet vastgelegd in wet- en regelgeving of in de beschrijvingen (leaflets) van de systemen. Naleving van het Activiteitenbesluit of installatie conform de leaflet betekent niet dat de beoogde ammoniak emissiereductie daadwerkelijk wordt behaald en ook in de toekomst behaald zal worden. Ook de plaatsing van ammoniakensoren is niet in de leaflet genoemd. Daarom kan niet van de emissiefactor in de Rav worden uitgegaan en kan niet op voorhand worden verzekerd dat toepassing van de

combiluchtwassers daadwerkelijk zal leiden tot een daling van de stikstofdepositie. Dat betekent dat niet op voorhand kan worden uitgesloten dat significante gevolgen voor Natura 2000-gebieden gaan optreden en dat, ondanks de wetswijziging van 1 januari 2020, dit bedrijf (en veel andere bedrijven) nog steeds een natuurvergunning nodig zouden kunnen hebben. Deze natuurvergunning kan pas worden verleend na een passende beoordeling.”

Aangezien door de beoogde verandering van de varkenshouderij niet kan worden uitgesloten dat de ammoniakemissie (en dus de depositie op N2000-Peelgebied) binnen de grenzen van de vigerende Wnb-vergunning blijft, had u met uw ontwerp-vergunning dienen aan te haken bij de Wet natuurbescherming, of had de aanvrager een nieuwe Wnb-vergunning moeten aanvragen.

Hoogachtend,

namens (en gemachtigd door) stg. Werkgroep Behoud de Peel,

W.M.M. van Opbergen